

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	जायफळ – कोकण स्वाद
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२००३
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	उत्तम पाण्याचा निचरा होणारी, हलकी, गाळाची, वाळूकामय आणि लाल जांभी जमीन मानवते. पाण्याचा निचरा न होणा-या जमिनीत चांगले वाढत नाही.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान वार्षिक सरासरी पर्जन्यमान १५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त असणा-या ठिकाणी समुद्रसपाटीजवळ ते १३०० मीटर उंची पर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : ७.५ X ७.५ मीटर (नारळ बागेत) ५.४ X ५.४ मीटर (सुपारी बागेत)
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	नारळ बागेत : १३५ नग सुपारी बागेत : ३४२ नग
८.	पीक व्यवस्थापन	१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : प्रथम वर्षी लागवड कलमांना सावली करावी २. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर ५० किलो शेणखत, २०० ग्रॅम नत्र, २०० ग्रॅम स्फुरद आणि ५०० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. ३. पाणी व्यवस्थापन : नारळ सुपारीच्या बागेला पाणी देताना कलमांना पाणी दयावे. पाण्याचा ताण पडू देवू नये. ४. किड व्यवस्थापन : किडीचा विशेष प्रादुर्भाव जाणवत नाही. ५. रोग व्यवस्थापन : जायफळावर फांदीमर आणि फळकूज हे महत्वाचे रोग आढळतात. फांदीमर नियंत्रणासाठी फांद्या कापून त्यावर बोर्डोपेस्ट लावावी. फळकूज नियंत्रणासाठी १ % बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.

९.	फळधारणा कालावधी	जून ते नोव्हेंबर
१०.	उत्पादन क्षमता	६००-७०० नग प्रती झाड
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. ही जायफळाची मादी फुले धरणारी जात आहे.</p> <p>२. अधिक उत्पन्न देणारी जायफळाची जात.</p> <p>३. मध्यम आकाराचे फळ असून, सुक्या जायफळाचे वजन ४.०३ ग्रॅम असते.</p> <p>४. जायपत्रीचे वजन सरासरी ०.५ ग्रॅम असते.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	जायफळ – कोकण श्रीमंती
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२००५
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	उत्तम पाण्याचा निचरा होणारी, हलकी, गाळाची, वाळूकामय आणि लाल जांभी जमीन मानवते. पाण्याचा निचरा न होणा-या जमिनीत चांगले वाढत नाही.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान वार्षिक सरासरी पर्जन्यमान १५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त असणा-या ठिकाणी समुद्रसपाटीजवळ ते १३०० मीटर उंची पर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : ७.५ X ७.५ मीटर (नारळ बागेत) ५.४ X ५.४ मीटर (सुपारी बागेत)
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	नारळ बागेत : १३५ नग सुपारी बागेत : ३४२ नग
८.	पीक व्यवस्थापन	१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : प्रथम वर्षी लागवड कलमांना सावली करावी २. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर ५० किलो शेणखत, २०० ग्रॅम नत्र, २०० ग्रॅम स्फुरद आणि ५०० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. ३. पाणी व्यवस्थापन : नारळ सुपारीच्या बागेला पाणी देताना कलमांना पाणी द्यावे. पाण्याचा ताण पडू देवू नये. ४. किड व्यवस्थापन : किडीचा विशेष प्रादुर्भाव जाणवत नाही. ५. रोग व्यवस्थापन : जायफळावर फांदीमर आणि फळकूज हे महत्वाचे रोग आढळतात. फांदीमर नियंत्रणासाठी फांद्या कापून त्यावर बोर्डोपेस्ट लावावी. फळकूज नियंत्रणासाठी १ % बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.

९.	फळधारणा कालावधी	जून ते नोव्हेंबर
१०.	उत्पादन क्षमता	८००-९०० नग प्रती झाड
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. ही जायफळाची मादी फुले धरणारी जात आहे.</p> <p>२. अधिक उत्पन्न देणारी जायफळाची जात.</p> <p>३. मोठ्या आकाराचे फळ असून, सुक्या जायफळाचे वजन १० ग्रॅम असते.</p> <p>४. जायपत्रीचे वजन सरासरी २ ग्रॅम असते.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	जायफळ – कोकण संयुक्ता
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२०१८
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	उत्तम पाण्याचा निचरा होणारी, हलकी, गाळाची, वाळूकामय आणि लाल जांभी जमीन मानवते. पाण्याचा निचरा न होणा-या जमिनीत चांगले वाढत नाही.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान वार्षिक सरासरी पर्जन्यमान १५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त असणा-या ठिकाणी समुद्रसपाटीजवळ ते १३०० मीटर उंची पर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : ७.५ X ७.५ मीटर (नारळ बागेत) ५.४ X ५.४ मीटर (सुपारी बागेत)
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	नारळ बागेत : १३५ नग सुपारी बागेत : ३४२ नग
८.	पीक व्यवस्थापन	१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : प्रथम वर्षी लागवड कलमांना सावली करावी २. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर ५० किलो शेणखत, २०० ग्रॅम नत्र, २०० ग्रॅम स्फुरद आणि ५०० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. ३. पाणी व्यवस्थापन : नारळ सुपारीच्या बागेला पाणी देताना कलमांना पाणी द्यावे. पाण्याचा ताण पडू देवू नये. ४. किड व्यवस्थापन : किडीचा विशेष प्रादुर्भाव जाणवत नाही. ५. रोग व्यवस्थापन : जायफळावर फांदीमर आणि फळकूज हे महत्वाचे रोग आढळतात. फांदीमर नियंत्रणासाठी फांदया कापून त्यावर बोर्डोपेस्ट लावावी. फळकूज नियंत्रणासाठी १ % बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.

९.	फळधारणा कालावधी	जून ते नोव्हेंबर
१०.	उत्पादन क्षमता	५०० नग प्रती झाड
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. नर आणि मादी फुले एकाच झाडावर धरतात.</p> <p>२. अधिक उत्पन्न देणारी जायफळाची जात.</p> <p>३. मोठ्या आकाराचे फळ असून, सुक्या जायफळाचे वजन १.२० ग्रॅम असते.</p> <p>४. जायपत्रीचे वजन सरासरी १.०७ ग्रॅम असते.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	दालचिनी – कोकण तेज
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	१९९३
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	कणखर मसाला पिक हलक्या जमिनीत चांगल्या वाढते. जांभ्या दगडापासून तयार झालेली लाल माती आणि वाळूकामय जमीन मानवते.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान, वार्षिक सरासरी २०० ते २५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त पर्जन्यमान, समुद्रसपाटी पासून १००० मीटरपर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : २ X २ मीटर
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	२५००
८.	पीक व्यवस्थापन	<ol style="list-style-type: none"> लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : प्रथम वर्षी लागवड कलमांना सावली करावी खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर २० किलो शेणखत, २०० ग्रॅम नत्र, २०० ग्रॅम स्फुरद आणि २०० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. पाणी व्यवस्थापन : रेताड जमीन असल्यास दोन ते तीन दिवसांनी पाणी दयावे. किड व्यवस्थापन : पाने पोकरणारी अळी आढळल्यास २ मिली क्वीनॉल फॉस किंवा १ मिली डायमेटोएट प्रति लिटर पाण्यातून दयावे. रोग व्यवस्थापन : टिक्का रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	साल काढणीचा हंगाम नोव्हेंबर ते एप्रिल पर्यंत असतो.

१०.	उत्पादन क्षमता	२५० ग्रॅम प्रती झाड
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. अधिक उत्पन्न देणारी जात.</p> <p>२. २५० ग्रॅम सालीचे आणि १.९४ किलो सुक्या पानाचे उत्पन्न मिळते.</p> <p>३. सालीमध्ये तेलाचे प्रमाण ३.२ टक्के असते.</p> <p>४. तसेच तेलातील सिनामल डीहाईड या घटकाचे प्रमाण ७०.२३ टक्के असते.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	 <p>Konkan Tej</p>

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	दालचिनी – कोकण तेजपत्ता
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२००८
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	कणखर मसाला पिक हलक्या जमिनीत चांगल्या वाढते. जांभ्या दगडापासून तयार झालेली लाल माती आणि वाळूकामय जमीन मानवते.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान, वार्षिक सरासरी २०० ते २५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त पर्जन्यमान, समुद्रसपाटी पासून १००० मीटरपर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : २ X २ मीटर
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	२५००
८.	पीक व्यवस्थापन	१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : प्रथम वर्षी लागवड कलमांना सावली करावी २. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर २० किलो शेणखत, २०० ग्रॅम नत्र, २०० ग्रॅम स्फुरद आणि २०० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. ३. पाणी व्यवस्थापन : रेताड जमीन असल्यास दोन ते तीन दिवसांनी पाणी दयावे. ४. किड व्यवस्थापन : पाने पोकरणारी अळी आढळल्यास २ मिली क्वीनॉल फॉस किंवा १ मिली डायमेटोएट प्रती लिटर पाण्यातून दयावे. ५. रोग व्यवस्थापन : टिक्का रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	साल काढणीचा हंगाम नोव्हेंबर ते एप्रिल पर्यंत असतो.
१०.	उत्पादन क्षमता	१.६० किलो प्रती झाड

११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. अधिक उत्पन्न देणारी जात. २. १.६० किलो सुक्या पानाचे उत्पन्न मिळते. ३. पानातील तेलाचे प्रमाण २.८ टक्के असते. ४. तसेच तेलातील युजेनॉल या घटकाचे प्रमाण ८०.३० टक्के असते.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	कॅशिया – कोकण कॅशिया
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२०१८
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	कणखर मसाला पिक हलक्या जमिनीत चांगल्या वाढते. जांभ्या दगडापासून तयार झालेली लाल माती आणि वाळूकामय जमीन मानवते.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान, वार्षिक सरासरी २०० ते २५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त पर्जन्यमान, समुद्रसपाटी पासून १००० मीटरपर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : २ X २ मीटर
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	२५००
८.	पीक व्यवस्थापन	<p>१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : प्रथम वर्षी लागवड कलमांना सावली करावी</p> <p>२. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर २० किलो शेणखत, २०० ग्रॅम नत्र, २०० ग्रॅम स्फुरद आणि २०० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत.</p> <p>३. पाणी व्यवस्थापन : रेताड जमीन असल्यास दोन ते तीन दिवसांनी पाणी दयावे.</p> <p>४. किड व्यवस्थापन : पाने पोकरणारी अळी आढळल्यास २ मिली क्वीनॉल फॉस किंवा १ मिली डायमेटोएट प्रती लिटर पाण्यातून दयावे.</p> <p>५. रोग व्यवस्थापन : टिक्का रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.</p>
९.	फळधारणा कालावधी	साल काढणीचा हंगाम नोव्हेंबर ते एप्रिल पर्यंत असतो.

१०.	उत्पादन क्षमता	१०० ग्रॅम प्रती झाड
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. अधिक उत्पन्न देणारी देशातील पहिली कॅशियाची जात.</p> <p>२. १०० ग्रॅम प्रती झाड सालीचे उत्पन्न मिळते.</p> <p>३. सालीतील तेलाचे प्रमाण २.४ टक्के असते.</p> <p>४. तसेच क्युमॅरिन या घातक घटकाचे प्रमाण अत्यल्प म्हणजेच १९.९ मिली ग्रॅम इतके असते.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	कोकम – कोकण अमृता
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	१९९७
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	पाण्याचा निचरा चांगली असलेली हलकी ते मध्यम जमीन मानवते.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान, वार्षिक सरासरी १५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त पर्जन्यमान, समुद्रसपाटी पासून १२०० मीटरपर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : ६ X ६ मीटर
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	२७५
८.	पीक व्यवस्थापन	६. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : कलमे लावल्यानंतर भटक्या जनावरांपासून आणि कडक उन्हापासून संरक्षण करावे. ७. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर २० किलो शेणखत, ५०० ग्रॅम नत्र, २५० ग्रॅम स्फुरद आणि २५० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. ८. पाणी व्यवस्थापन : लागवडीनंतर पहिली दोन वर्षे हिवाळयात व उन्हाळयात आठवडयातून एक वेळा १५ लि. पाणी दयावे. ९. किड व्यवस्थापन : किडीचा प्रादुर्भाव विशेष जाणवत नाही. १०. रोग व्यवस्थापन : पिंक रोग या रोगाच्या नियंत्रणासाठी लागण झालेला भाग कापून त्यावर बोर्डोपेस्ट लावावी.
९.	फळधारणा कालावधी	मार्च ते जून
१०.	उत्पादन क्षमता	१३८ किलो प्रती झाड

११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. अधिक उत्पन्न देणारी कोकमाची जात. २. सरासरी उत्पन्न १३८ किलो. ३. फळाचे सरासरी वजन ३५ ग्रॅम. ४. आम्लता ५.१२ टक्के आणि काढणीचा हंगाम एप्रिल - मे.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	कोकम – कोकण हातीस
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२००६
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	पाण्याचा निचरा चांगली असलेली हलकी ते मध्यम जमीन मानवते.
५.	हवामान	उष्ण आणि दमट हवामान, वार्षिक सरासरी १५० सें.मी. किंवा त्यापेक्षा जास्त पर्जन्यमान, समुद्रसपाटी पासून १२०० मीटरपर्यंत चांगले वाढते.
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	हंगाम : पावसाच्या सुरुवातीला अंतर : ६ X ६ मीटर
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	२७५
८.	पीक व्यवस्थापन	१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : कलमे लावल्यानंतर भटक्या जनावरांपासून आणि कडक उन्हापासून संरक्षण करावे. २. खत व्यवस्थापन : १० व्या वर्षानंतर २० किलो शेणखत, ५०० ग्रॅम नत्र, २५० ग्रॅम स्फुरद आणि २५० ग्रॅम पालाश ही खते दयावीत. ३. पाणी व्यवस्थापन : लागवडीनंतर पहिली दोन वर्षे हिवाळयात व उन्हाळयात आठवडयातून एक वेळा १५ लि. पाणी दयावे. ४. किड व्यवस्थापन : किडीचा प्रादुर्भाव विशेष जाणवत नाही. ५. रोग व्यवस्थापन : पिंक रोग या रोगाच्या नियंत्रणासाठी लागण झालेला भाग कापून त्यावर बोर्डोपेस्ट लावावी.
९.	फळधारणा कालावधी	मार्च ते जून
१०.	उत्पादन क्षमता	२५० किलो प्रती झाड

११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>१. अधिक उत्पन्न देणारी कोकमाची जात. २. सरासरी उत्पन्न २५० किलो. ३. फळाचे सरासरी वजन ९० ग्रॅम. ४. आम्लता ५.११ टक्के आणि काढणीचा हंगाम एप्रिल - मे.</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	